

Sygn. akt

Postanowienie

Dnia 3 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący: sędzia Tomasz Szczurowski

Protokolant: Katarzyna Kadzińska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa „A spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w W

z dnia kwietnia 2022 r., sygn. akt

postanawia

1. na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 ze zm., dalej: Konstytucja RP) przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne: „Czy art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2022, poz. 1385 t.j.), w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za złożenie po terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust.1 powołanej ustawy, w sztywno określonej wysokości, jest zgodny z art. 2, art. 10 ust. 1, 2 w związku z art. 175 ust. 1, art. 20 w zw. z art. 22, art. 45 ust. 1 w związku z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?”.

2. na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. zawiesić postępowania w sprawie do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał Konstytucyjny na pytanie prawne określone w punkcie 1.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam

SEKRETARZ SĄDOWY
Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Katarzyna Kadzińska

Sygn. akt

Uzasadnienie.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z czerwca 2020 r., numer , na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 56 ust., 6 i 6a, art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.) i art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne oraz art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1495 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy A sp. z o.o. z siedzibą w S o numerze identyfikacji podatkowej (NIP): (dalej: „przedsiębiorca”) za niezachowanie terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące w okresie od lipca 2017 r. do maja 2019 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw energii, orzekł:

1) że przedsiębiorca nie zachował terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (dalej „sprawozdanie”) za miesiące od lipca 2017 r. do maja 2019 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,

2) za działanie opisane w pkt 1 wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w łącznej wysokości zł, w tym:

a) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za lipiec 2017 r.;

b) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za sierpień 2017 r.;

c) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za wrzesień 2017 r.;

d) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za październik 2017 r.;

e) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za listopada 2017 r.;

f) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za grudzień 2017 r.;

g) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za styczeń 2018 r.;

h) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za luty 2018 r.;

i) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za marzec 2018 r.;

j) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za kwiecień 2018 r.;

k) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za maj 2018 r.;

l) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za czerwiec 2018 r.;

m) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za lipiec 2018 r.;

n) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za sierpień 2018 r.;

o) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości

wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za wrzesień 2018 r.;

p) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za październik 2018 r.;

q) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za listopada 2018r.;

r) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za grudzień 2018 r.;

s) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za styczeń 2019 r.;

t) 10 000 zł w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za luty 2019 r.;

u) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za marzec 2019 r.;

v) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za kwiecień 2019 r.;

w) 10 000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za maj 2019 r.,

3. umorzył postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za niezachowanie terminu do przekazania w terminie sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące od lipca 2017 r. do maja 2019 r. do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii.

Od wyżej wymienionej decyzji powód A spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S wniósł odwołanie. Zaskarżył powyższą decyzję w części dotyczącej punktu 2 decyzji.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie:

a) art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego błędną wykładnię i w rezultacie niezastosowanie poprzez uznanie, iż stopień szkodliwości czynu, którego dopuściła się spółka w zakresie niezłożenia w odpowiednim terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy za miesiące od lipca 2017 r. do maja 2019 r. należy ocenić jako znaczny, czym organ przekroczył granice uznania administracyjnego, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, iż należało uznać, że zachowanie spółki należy zaklasyfikować jako działanie o niskiej szkodliwości,

b) art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie, polegające na wymierzeniu kary pieniężnej w stopniu nieusprawiedliwionym okolicznościami sprawy poprzez nieprawidłowe przyjęcie znacznej szkodliwości czynu zarzucanego spółce oraz jednocześnie całkowite pominięcie przy wymiarze kary dotychczasowego zachowania spółki i nieznaczej ilości przywiezionych wyrobów podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu,

c) art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy Prawo energetyczne poprzez jego błędną wykładnię i nałożenie na spółkę kary łącznej w wysokości   zł zamiast 10 000 zł, podczas gdy z brzmienia art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b tej ustawy w brzmieniu obowiązującym w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji wynika, że kara w wysokości 10 000 zł wymierzana jest za nieprzekazanie sprawozdań (liczba mnoga), o których mowa w art. 43d ustawy, a więc jest to kara za niespełnienie wyżej wymienionego obowiązku, niezależnie od ilości sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy złożonych po ustawowym terminie,

d) art. 2 Konstytucji to jest zasady demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a w szczególności wynikającej z niej zasady zaufania obywateli do państwa poprzez błędną kwalifikację czynu spółki jako czynu o stopniu szkodliwości wyższym niż znikomy oraz przekroczeniu granic uznania administracyjnego.

Mając na uwadze powyższe, powód wniosł o:

1. o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka T C na okoliczność (i) prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę niezwiązaną z branżą paliwową, (ii) przeznaczenia przywiezionych wyrobów oraz sposobu ich wykorzystywania (iii) wdrożenia wewnętrznej procedury w spółce mającej na celu śledzenie zmian w prawie mających lub mogących mieć wpływ na działalność spółki.

2. o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów akt postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa URE, to jest:

a) wydruków sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne za

miesiące lipiec 2017 r. - maj 2019 r. (oryginały sprawozdań znajdują się w aktach postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa URE) na okoliczność naprawy sytuacji i wypełnienia obowiązków nałożonych na spółkę przez prawo energetyczne przed wszczęciem postępowania przez Prezesa URE, a co się z tym wiąże niskiej szkodliwości czynu, ilości przywożonych wyrobów,

b) potwierdzenia nadania sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne do właściwych organów na okoliczność naprawy sytuacji i wypełnienia obowiązków nałożonych na spółkę przez prawo energetyczne przed wszczęciem postępowania przez Prezesa URE, a co się z tym wiąże niskiej szkodliwości czynu,

3. o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentu wydruków:

a) Biuletynu Prezesa URE nr 4 (102) 29 grudnia 2017 - str. 64 - 65,

b) Biuletynu Prezesa URE nr 1 (103) 30 marca 2018 - str. 30 - 31,

c) Biuletynu Prezesa URE nr 3 (105) 28 września 2018 - str. 26 - 27,

d) Biuletynu Branżowego URE - Paliwa ciekłe Nr 3(4) 14 sierpnia 2018 r. - str. 7,

e) Biuletynu Branżowego URE - Paliwa ciekłe Nr 4(4) 14 listopada 2018 r. - str. 2,

f) Biuletynu Branżowego URE - Paliwa ciekłe Nr 1 (5) 14 lutego 2019 r. - str. 2,

g) Biuletynu Branżowego URE - Paliwa ciekłe Nr 2 (6) 15 maja 2019 r. - str. 2

h) Biuletynu Branżowego URE - Paliwa ciekłe Nr 3 (7) 14 sierpnia 2019 r. - str. 2,

- na okoliczność znikomej ilości przywozu wyrobów przez spółkę w stosunku do danych kwartalnych za okresy objęte postępowaniem, a tym samym zasadnością kwalifikacji czynu spółki jako czynu o niskiej szkodliwości;

4. na podstawie art. 479⁴⁹ k.p.c. o zmianę zaskarżonej decyzji w części, to jest w zakresie pkt 2, oraz orzeczenie co do istoty sprawy poprzez orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia kary w całości na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne;

5. na podstawie art. 479⁴⁹ k.p.c. o zmianę zaskarżonej decyzji oraz orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez wymierzenie kary w łącznej wysokości 10 000 zł na podstawie art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b w zw. z art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne,;

6. rozpoznanie sprawy także w przypadku nieobecności spółki;

7. na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 98 § 3 k.p.c. o zasądzenie od pozwanego na rzecz spółki kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1) oddalenie odwołania;

2) pominięcie wniosków dowodowych, jako nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i

stwierdzonych dokumentami zebranymi w toku postępowania administracyjnego;

3) zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko wyrażone w treści zaskarżonej decyzji.

W wyniku rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w W

wyrokiem z kwietnia 2022 r. (sygn. akt):

- w punkcie pierwszym oddalił odwołanie;

- w punkcie drugim zasądził od A spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną:

lipca 2019 r. do Oddziału Terenowego z siedzibą w P wpłynął wniosek przedsiębiorcy: A spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S o wpis do Rejestru Podmiotów Przywożących wraz ze sprawozdaniami o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za okres objęty niniejszym postępowaniem. Ponadto rzeczony pismo zawierało wyjaśnienie przyczyn złożenia wymaganej dokumentacji po terminie oraz argumentacji dotyczącej możliwości odstąpienia od wymierzenia kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Decyzją z lipca 2019 r. znak: przedsiębiorca został wpisany do Rejestru Podmiotów Przywożących pod numerem . Oznacza to, iż w okresie od lipca 2017 r. do maja 2019 r. spółka była zobligowana do składania sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne.

Pismem z lipca 2019 r. przedsiębiorca został zawiadomiony przez Prezesa URE o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, za miesiące: od lipca 2017 r. do maja 2019 r. Przedsiębiorca został wezwany do przedłożenia, w terminie 14 dni, licząc od dnia otrzymania niniejszego pisma, kopii wszelkich dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową przedsiębiorstwa, dokumentów dotyczących osiągniętych przychodów i dochodów (np. bilans + rachunek zysków i strat za rok 2018 oraz oświadczenia o osiągniętych w 2018 roku przychodach i dochodach z działalności gospodarczej ogółem). Przedsiębiorca został również poinformowany o włączeniu do materiału dowodowego sprawy: sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne

nadesłanych przez przedsiębiorcę do Urzędu Regulacji Energetyki za okres od lipca 2017 r. do czerwca 2019 r. Pismo zostało skutecznie doręczone   sierpnia 2019 r.

sierpnia 2019 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w Warszawie wpłynęła odpowiedź przedsiębiorcy na zawiadomienie z   lipca 2019 r., zawierająca wyjaśnienie przyczyn niezłożenia w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za okres objęty niniejszym postępowaniem. Przedsiębiorca wniósł o dołączenie sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy   Prawo energetyczne, do materiału w sprawie oraz uznanie, iż wyżej wymienione sprawozdania zostały złożone wraz z wnioskiem o wpis spółki w rejestrze podmiotów przywożących, czyli niezwłocznie po powzięciu wiedzy o konieczności dokonania wpisu do Rejestru Podmiotów Przywożących. Do pisma zostało dołączone wprowadzenie do sprawozdania finansowego za rok 2018, bilans rachunkowy na dzień   grudnia 2018 r., rachunek zysków i strat za rok obrotowy   2018, zestawienie w kapitale własnym za rok obrotowy   .2018, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy   .2018, sprawozdanie zarządu z działalności za 2018 rok, oświadczenie w sprawie dochodu oraz przychodu netto i brutto za 2018 rok.

Pismem z   października 2019 r. przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej oraz poinformowany o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w siedzibie Urzędu w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania niniejszego pisma. Pismo zostało skutecznie doręczone   października 2019 r., jednakże przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

Następnie pismami z   października 2019 r.,   grudnia 2019 r. oraz   stycznia 2020r. były wyznaczane kolejne terminy załatwienia niniejszej sprawy.

czerwca 2020 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję numer

Sąd I instancji wskazał, że powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd wskazał, że postanowieniem z   kwietnia 2022 r., na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął dowód z zeznań świadka T   C   na wnioskowane przez powoda okoliczności, wskazane w treści odwołania, jako nieistotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy (dotyczące wdrożenia wewnętrznej procedury w spółce mającej na celu śledzenie zmian w

prawie mających lub mogących mieć wpływ na działalność spółki), bądź okoliczności bezsporne (dotyczące okoliczności przedmiotu bieżącej działalności powoda niezwiązanej z branżą paliwową, przeznaczenia przywiezionych wyrobów oraz sposobu ich wykorzystania).

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji rozważył, że odwołanie jest niezasadne.

Sąd przytoczył art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm., dalej: „PE”), zgodnie z którym przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie. Zgodnie natomiast z treścią art. 62d pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne, dodanym ustawą z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1495), który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2020 r., od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesje na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych a także ich przeznaczeniu, w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Sąd I instancji wskazał, że bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, że powód został wpisany do Rejestru Podmiotów Przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod nr   lipca 2019 r. oraz, że nie dopełnił w ustawowym terminie obowiązku sprawozdawczego w przypadku miesięcy obejmujących okres od lipca 2017 r. do maja 2019 r. r. W treści odwołania powód przyznał również, że dokonuje przywozu olejów   o kodach   i oferuje je na sprzedaż swoim klientom, jako wyspecjalizowane wyroby przeznaczone do produktów oferowanych przez spółkę.

. Dodał też, że spółka nie jest podmiotem,

który w powszechnym rozumieniu może być zaliczany do spółek z branży paliwowej, których głównym przedmiotem działalności jest sprzedaż paliw ciekłych przywożone. Wyroby były przeznaczone jako wyspecjalizowane wyroby do smarowania produktów oferowanych przez spółkę, w tym do silników dwusuwowych w oferowanych urządzeniach i narzędziach. Sąd I instancji podkreślił, że powód zaskarżył decyzję jedynie co do punktu 2, tj. wymierzonej powodowi kary. Powód nie zaskarżył decyzji w zakresie punktu 1 decyzji, tj. w przedmiocie ustalania deliktów administracyjnych w zakresie nieprzekazania sprawozdań za wskazane miesiące. Powód nie kwestionował, że był podmiotem przywożącym w rozumieniu art. 3 pkt 12c PE oraz, że doszło do zaniechania obowiązku sprawozdawczego za miesiące wskazane w sentencji zaskarżonej decyzji, pomimo tego, iż taki obowiązek wynikał wprost z treści art. 43d ust. 1 PE. Tym samym powód nie kwestionował swego statusu podmiotu przywożącego, z którym nierozdzielnie związany jest obowiązek sprawozdawczy, o którym mowa w treści art. 43d. ust. 1 PE w okresie objętym zaskarżoną decyzją.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy. Zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust 2h pkt 4 kara pieniężna w przypadku określonym w ust. 1 pkt 12b została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10 000 zł, tj. w wysokości przez ustawodawcę wprost w treści przepisu określonej.

Sąd przedstawił, że w niniejszej sprawie brak było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a PE. Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód twierdził, iż stopień szkodliwości jego czynu jest znikomy. Sąd Najwyższy w wyroku z 15 października 2014 r. (III SK 47/13) wskazał, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciążącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez

oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Powód podniósł, że o znikomym stopniu szkodliwości czynu świadczy okoliczność, że ilość przywożonych smarów w danym miesiącu była nieznaczna, a zatem nie wpływa znacząco na jakość przekazywanych przez Prezesa URE danych statystycznych. Na poparcie powyższego powołał się na zestawienie danych kwartalnych publikowanych przez Prezesa URE w zakresie ilości przywiezionych paliw ciekłych o kodzie

. W ocenie powoda, z przedstawionych danych jasno wynika, że udział procentowy przywozu wyrobów przez spółkę w stosunku do danych kwartalnych publikowanych przez Prezesa URE jest nieznaczny i nie przekraczał nawet o   Sąd I instancji ocenił, że stanowisko powoda w tej mierze jest niezasadne. Istnienie obowiązku sprawozdawczego obejmowało bowiem powoda, niezależnie od ilości łącznie importowanych smarów na terenie RP czy pozycji rynkowej przedsiębiorcy. Ponadto, w przekonaniu Sądu I instancji, podmiot przywożący, powinien składać sprawozdanie miesięczne, nawet jeżeli faktycznie w okresie sprawozdawczym nie wykonywał działalności. Zdaniem Sądu I instancji nie miała zatem znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dokonana przez powoda ocena istotności przedmiotowych danych zawartych w przedmiotowych sprawozdaniach w odniesieniu do informacji publikowanych w Biuletynach Branżowych Prezesa URE, wskazanych w treści odwołania, gdyż oceny istotności przedmiotowych informacji niewątpliwie dokonał już sam ustawodawca, nakładając na podmioty przywożące obowiązek składania sprawozdań za każdy miesiąc. Ponadto, w treści art. 43d ust. 4 PE, ustawodawca wprost określił, że na podstawie tych właśnie sprawozdań Prezes URE ogłasza kwartalnie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki całkowite wielkości produkcji i przywozu poszczególnych paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosując nazwy oraz klasyfikację Nomenklatury Scalonej (kody CN), w terminie 45 dni od dnia zakończenia kwartału. Terminowość składania sprawozdań przekłada się zatem bezpośrednio na jakość wywiązywania się przez Prezesa URE ze wskazanego wyżej obowiązku objętego treścią art. 43d ust. 4 PE, jak również na wywiązywanie się przez pozwanego z bieżącej realizacji jego ustawowych zadań, w szczególności w przedmiocie nadzoru i kontroli rynku paliw. Nie należy też tracić z pola widzenia okoliczności, że powód obowiązek w całości zrealizował dopiero lipca 2019 r., zatem najdłuższe opóźnienie w przekazaniu przedmiotowych sprawozdań wynosi   dni, a najkrótsze wynosi   dni. Niewątpliwie zatem stan wiedzy Prezesa URE we wskazanych okresach został zniekształcony, nie odpowiadał bowiem rzeczywistości, a okoliczności te wpływają na znaczny zakres naruszenia. Tym samym, nie zasługuje na aprobatę

twierdzenie powoda, iż jego zaniechanie w określonym czasie, nie wywołało negatywnych skutków oraz świadczy o znikomym stopniu szkodliwości czynu.

Powód podniósł też, że główną przyczyną niezłożenia sprawozdań w terminie był brak świadomości spółki co do objęcia jej zakresem obowiązków wynikających z powyższych regulacji dotyczących podmiotu przywożącego. Kluczowym problemem spółki było niezidentyfikowanie nowych regulacji prawnych z zakresu prawa energetycznego mających do niej zastosowanie oraz brak świadomości, iż jako podmiot nabywający z zagranicy wyroby przeznaczone do smarowania produktów oferowanych przez spółkę, w tym do silników dwusuwowych w oferowanych urządzeniach i narzędziach, spółka będzie podlegała obowiązkowi wpisu na listę podmiotów przywożących paliwa ciekłe. Powód nie zdawał więc sobie sprawy z tego, że przedmiotowe wyroby powinny zostać zaklasyfikowane jako paliwa ciekłe zgodnie z rozporządzeniem w sprawie paliw. Z tego też powodu nie był świadomy konieczności śledzenia regulacji prawnych z zakresu paliw. Nie śledził również informacji zamieszczanych na stronie Prezesa URE – spółka uważała, że informacje tam zamieszczone nie dotyczyły jej działalności.

W nawiązaniu do powyższej argumentacji powoda Sąd I instancji wskazał, że w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, iż gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli jak w przypadku powoda – przedsiębiorcy prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, spoczywa na nim obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia. Sąd podkreślił, że Prezes URE na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki 10 sierpnia 2017 r. umieścił informację (nr 55/2017) dotyczącą sposobu wypełniania sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w której przypominał o konieczności realizacji obowiązków, sprawozdawczych, natomiast pierwsza informacja na temat nowych obowiązków sprawozdawczych dotyczących paliw ciekłych pojawiła się na stronie BIP Urzędu w zakładce „Aktualności” już 1 czerwca 2017 r. Zdaniem Sądu I instancji powód miał zatem możliwość powzięcia informacji o zaistnieniu przedmiotowego obowiązku oraz sposobie jego realizacji. Powód jako podmiot przywożący powinien był podjąć odpowiednie kroki w stosownym czasie, w celu zapewnienia bieżącego monitorowania obowiązków powoda wynikających z bieżących regulacji prawnych. Z tego też względu, wskazywane przez powoda w treści odwołania okoliczności, w jakich doszło do uświadomienia obowiązków sprawozdawczych oraz wprowadzenie wewnętrznych procedur mających na celu uniknięcie takich sytuacji w przyszłości (na które to okoliczności powód wnioskował o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka) nie mogą stanowić okoliczności

zwalniających powoda z odpowiedzialności, z tytułu zaistnienia przedmiotowych deliktów administracyjnych.

Sąd I instancji przedstawił, że z powyższego wynika zatem, iż pozwany w sposób prawidłowy dokonał nałożenia na powoda kar w wysokości po 10 000 zł w punkcie 2 zaskarżonej decyzji. Sąd I instancji wskazał, że odpowiedzialność podmiotu za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy, zaś element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia, czyli „winy” jest okolicznością braną pod uwagę przy wymiarze kary i jej wysokości. Ustawodawca jednak, dla osiągnięcia wskazywanego wyżej celu ustawy, przewidział karę w wysokości ściśle określonej tj. w kwocie 10 000 zł. Sąd również przedstawił, że przepis art. 56 ust. 1 pkt 12b PE zawiera odniesienie do art. 43 d tej ustawy. W jego treści natomiast mowa jest o obowiązku złożenia „sprawozdania”, a ponadto wskazuje, że powinno być składane co miesiąc. W związku z tym, niezłożenie sprawozdania za którykolwiek z miesięcy, każdorazowo oznacza wypełnienie dyspozycji z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, a tym samym odpowiedzialność z tytułu deliktu administracyjnego zagrożonego karą pieniężną wprost określoną przez ustawodawcę, tj. w wysokości 10 000 zł. Sąd przedstawił, że nie miał zatem racji powód wskazując, że jego wnioski o ewentualne nałożenie kary w mniejszej wysokości tj. w wysokości maksymalnie 10 000 zł za cały okres będący przedmiotem postępowania, jest w pełni zasadny i zgodny z wykładnią literalną przepisów. Błędne też było przekonanie powoda o naruszeniu przepisu art. 56 ust. 6a PE. Brak bowiem zastosowania względem powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wynikał z tego, że powód nie spełnił wszystkich przesłanek wymaganych łącznie treścią art. 56 ust. 6a PE, nie zaś z tego, że pozwany w sposób dowolny nie uwzględnił okoliczności niniejszej sprawy. Zaskarżona decyzja nosi zatem cechy zindywidualizowanego aktu administracyjnego.

Mając powyższe na względzie Sąd I instancji na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

Sąd wskazał, że o kosztach procesu orzekł stosownie do wyniku postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości   zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając to orzeczenie w całości. Przedstawił zarzuty:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

- a) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 235¹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że zeznania świadka T C są nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, co skutkowało pominięciem przez Sąd I instancji tego dowodu, podczas gdy zgłoszony wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka zmierzał do potwierdzenia istotnych faktów w sprawie, potwierdzających, że czyn spółki należy uznać za czyn o znikomej szkodliwości, co doprowadziło do niezgodnego z rzeczywistym stanem rzeczy ustalenia stanu faktycznego i przyjęcia, że nie zostały spełnione warunki do odstąpienia od nałożenia kary, zgodnie z art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne, gdyż w ocenie Sądu I instancji nie jest możliwe uznanie, że stopień szkodliwości czynu spółki był znikomy;
- b) art. 233 § 1 k.p.c. wyrażające się w przekroczeniu przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz wybiórczy, a w konsekwencji poczynienie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, tj.:
- niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy przyjęcie przez Sąd I instancji, że spółka, jako podmiot profesjonalny, nie wykazała się starannością wymaganą od niej jako podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, podczas gdy działania podjęte przez spółkę, to jest (i) przeprowadzenie wewnętrznej kontroli, (ii) samodzielne zidentyfikowanie naruszeń przepisów oraz (iii) niezwłoczne i dobrowolne naprawienie sytuacji przed wszczęciem postępowania przez Prezesa URE należy uznać za działania świadczące o wysokiej staranności, adekwatnej do sytuacji spółki, która nie działa na rynku paliwowym;
  - niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy przyjęcie przez Sąd I instancji, że czyn spółki należy zakwalifikować jako czyn o stopniu szkodliwości wyższym niż znikomy, podczas gdy (i) podjęte przez spółkę działania naprawcze, (ii) mała ilość przywiezionych wyrobów oraz (iii) dobrowolne wywiązanie się z obowiązków sprawozdawczych przed wszczęciem postępowania przez Prezesa URE kwalifikuje czyn spółki jako czyn o znikomym stopniu szkodliwości;
  - pominięcie przez Sąd I instancji istotnych okoliczności w sprawie i nieustalenie istotnych dla rozstrzygnięcia faktów, że (i) spółka dobrowolnie, przed wszczęciem postępowania przez Prezesa URE naprawiła sytuację, oraz że (ii) udział spółki w przywozie paliw ciekłych na tle zbiorczych zestawień kwartalnych Prezesa URE jest marginalny, co doprowadziło do niezgodnego z rzeczywistym stanem rzeczy

przyjęcia, że organ właściwy został pozbawiony możliwości realizacji swoich zadań ustawowych, podczas gdy przede wszystkim z uwagi na niewielką ilość wyrobów przywiezionych przez spółkę nadzór nad rynkiem paliw ciekłych nie został w żaden sposób zakłócony ani zniekształcony;

- niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy przyjęcie przez Sąd I instancji, że okoliczność realizacji obowiązku spoczywającego na powodzie w przedmiocie ilości dni opóźnienia miało istotny wpływ na określenie stopnia szkodliwości czynu, podczas gdy okoliczność ta nie została zawarta w art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne, a zatem nie powinna stanowić determinanty przy ocenie stopnia szkodliwości czynu,

co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że w sprawie nie zostały spełnione warunki do odstąpienia od nałożenia kary, zgodnie z art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne;

- c) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 243² k.p.c. w zw. z art. 235² § 2 k.p.c. poprzez brak dokonania w uzasadnieniu wyroku oceny dowodów z dokumentów przedłożonych w toku niniejszej sprawy, wskazanych w punktach 2 i 3 odwołania, przy jednoczesnym braku wydania postanowienia o pominięciu wyżej wymienionych dowodów, co skutkowało błędnym uznaniem przez Sąd, iż stopień szkodliwości czynu popełnionego przez spółkę nie był znikomy, a zatem nie wystąpiły przesłanki do odstąpienia od wymierzenia spółce kary administracyjnej stypizowanej w art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne;
- d) art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. przez (i) wadliwe sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, polegające na braku odniesienia się do wszystkich dowodów przedstawionych przez spółkę; w szczególności, Sąd I instancji nie wskazał, którym dowodom dał wiarę, a którym dowodom wiary odmówił i z jakich przyczyn, (ii) jak również nie odniósł się w sposób wszechstronny do podniesionego w odwołaniu zarzutu naruszenia art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne oraz art. 2 Konstytucji RP, co utrudnia spółce merytoryczną polemikę z założeniami przyjętymi w tym względzie przez Sąd I instancji oraz kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku.

2. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- a) art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że czyn spółki charakteryzuje się stopniem szkodliwości wyższym niż znikomy oraz jednocześnie całkowite pominięcie przy

wymiarze kary dotychczasowego zachowania spółki, jako podmiotu, który (i) nie prowadzi profesjonalnej działalności w zakresie przywozu paliw ciekłych, (ii) przywiózł nieznaczne ilości wyrobów podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu oraz (iii) dobrowolnie naprawił sytuację przed wszczęciem postępowania, co powinno być doprowadzić do wniosku, że czyn spółki nie może zostać uznany za czyn o stopniu szkodliwości wyższym niż znikomy;

- b) art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że w sprawie nie zostały spełnione przesłanki umożliwiające odstępianie od wymierzenia kary pieniężnej, co jest konsekwencją wadliwego przyjęcia przez Sąd I instancji, że stopień szkodliwości czynu, którego dopuściła się spółka, należy ocenić jako wyższy niż znikomy, co stoi w sprzeczności z okolicznościami wynikającymi z zebranego materiału dowodowego;
- c) art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy Prawo energetyczne poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że kara w wysokości 10 000 zł wymierzana jest za nieprzekazanie w ustawowym terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d przytoczonej ustawy, oddzielnie za każdy miesiąc, podczas gdy naruszenie polega w tym przypadku na nieprzekazaniu w terminie sprawozdań (l.mn.), a więc wymierzana powinna być za nie jedna kara, co doprowadziło do niewłaściwego zastosowania wyżej wymienionych przepisów, a w konsekwencji do niesłusznego nałożenia na spółkę kary pieniężnej w łącznej wysokości zł tj., odrębnie za każdy miesiąc, pomimo że w sprawie mamy do czynienia z jednym, jednolitym naruszeniem;
- d) art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 56 ust. 2h pkt 4 i w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy Prawo energetyczne, to jest zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a w szczególności wynikającej z niej zasady zaufania obywateli do państwa oraz zasady proporcjonalności, poprzez błędne uznanie, że nałożona na spółkę kara jest adekwatna do wagi zidentyfikowanego naruszenia oraz współmierna do celów ochrony dobra w postaci terminowości składania sprawozdań, o których mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne, podczas gdy mając na względzie przywołane standardy konstytucyjne dolegliwość kary jest nieproporcjonalna do wagi uchybień spółki oraz stopnia zawinienia.

Mając na względzie powyższe powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy stosownie do art. 386 § 1 k.p.c., poprzez orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia kary w całości na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne;
ewentualnie, gdyby Sąd nie przychylił się do powyższego wniosku
2. zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy stosownie do art. 386 § 1 k.p.c., poprzez wymierzenie kary w łącznej wysokości 10 000 zł na podstawie art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b w zw. z art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne;
3. rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia Sądu I instancji z kwietnia 2022 r. w przedmiocie pominięcia wniosków dowodowych spółki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka T C na następujące fakty: (i) prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę niezwiązaną z branżą paliwową, (ii) przeznaczenia przywiezionych wyrobów oraz sposobu ich wykorzystywania, (iii) wdrożenia wewnętrznej procedury w spółce mającej na celu śledzenie zmian w prawie mających lub mogących mieć wpływ na działalność spółki oraz o przeprowadzenie tych dowodów przez Sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c.;
4. rozpoznanie sprawy także w przypadku nieobecności powoda;
5. zasądzenie od pozwanego na rzecz spółki kosztów procesu według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.
W odpowiedzi na wniesiony środek odwoławczy pozwany wniósł o:
  1. oddalenie apelacji;
  2. pominięcie wniosków dowodowych, jako nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i stwierdzonych dokumentami zebranymi w toku postępowania administracyjnego;
  3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

W okolicznościach niniejszej sprawy stan faktyczny w przeważającej mierze, był bezsporny między stronami. Przede wszystkim kwestią nie budzącą jakichkolwiek wątpliwości był fakt, że powód w okresie od lipca 2017 r, do maja 2019 r. nie wykonał obowiązku wynikającego z art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego, zgodnie z którym przedsiębiorstwo

energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie. Powód nie zaskarżył zresztą decyzji Prezesa URE w zakresie w którym przypisano mu popełnienie deliktów administracyjnych.

Następnie Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy. Natomiast w myśl art. 56 ust 2h pkt 4 PE kara pieniężna w przypadku określonym w ust. 1 pkt 12b została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10 000 zł. W niniejszej sprawie zdaniem Sądu Okręgowego brak było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a PE. Powyższe zaś musiało skutkować uznaniem prawidłowości nałożenia na powoda kary pieniężnej w wysokości 10 000 zł za niezłożenie sprawozdań o których mowa w art. 43d ust. 1 PE w każdym miesiącu okresu od lipca 2017 r, do maja 2019 r. Ustawodawca dla osiągnięcia celu ustawy, przewidział karę w wysokości ściśle określonej tj. w kwocie 10.000,00 zł. Brak było więc możliwości uwzględnienia faktu, że ilość przywożonych przez powoda w danym miesiącu nie była duża, jak również tego, iż w dniu lipca 2019 r. do Oddziału Terenowego z siedzibą w Po to „A

spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S sam złożył wniosek o wpis do Rejestru Podmiotów Przywożących wraz ze sprawozdaniami o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za okres objęty niniejszym postępowaniem. Niemniej w apelacji zawarto m.in. zarzut naruszenia art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 56 ust. 2h pkt 4 i w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b Prawa energetycznego, to jest zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a w szczególności wynikającej z niej zasady zaufania obywateli do państwa oraz zasady proporcjonalności, poprzez błędne uznanie, że nałożona na Spółkę kara jest adekwatna do wagi zidentyfikowanego naruszenia oraz współmierna do celów ochrony dobra w postaci terminowości składania sprawozdań, o których mowa w art. 43d Prawa energetycznego, podczas gdy - mając na względzie standardy konstytucyjne - dolegliwość kary jest nieproporcjonalna do wagi uchybień Spółki oraz stopnia zawinienia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w tych okolicznościach, zachodzi przede wszystkim wątpliwość co do zgodności art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE z art. 10 w związku z art. 175 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 10 ust. 1 Konstytucji RP ustroj Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej, przy czym w myśl art. 10 ust. 2 Konstytucji RP władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały. Natomiast art. 175 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w sytuacji w której przepis ustawy wprost (a nie z zastosowaniem dolnej i górnej granicy) określa karę pieniężną, która może być wymierzona podmiotowi przywożącemu trudno uznać że to Sąd

a następnie Sąd Apelacyjny sprawują wymiar sprawiedliwości w danej sprawie – z powyższego zdaje się przynajmniej pośrednio wynikać że wymiar sprawiedliwości w niniejszej sprawie jest sprawowany przez ustawodawcę, który decyduje o tym jaka kara jest odpowiednia z uwagi na okoliczności popełnienia czynu. Powyższe może naruszać zarówno konstytucyjną zasadę podziału i równowagi władz (art. 10 ust. 1 Konstytucji RP) oraz sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy (art. 175 ust. 1 w zw. z art. art. 10 ust. 2 Konstytucji RP). Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z art. 479⁴⁶ pkt 1 k.p.c. to do Sądu Okręgowego w W należy rozpatrywanie odwołać od decyzji Prezesa URE. W sytuacji jednak w której ustawodawca określa karę pieniężną za delikt administracyjny w jednej tylko wysokości, rozpatrywanie odwołań od decyzji Prezesa URE ma charakter jedynie fasadowy, zwłaszcza gdy dotyczą one tak jak w niniejszej sprawie jedynie wysokości kary. Sąd nie ma bowiem w takiej sytuacji możliwości zmiany kary wymierzonej sprawcy deliktu administracyjnego. Tymczasem odpowiedzialność administracyjna w rozważanej sytuacji zbliża się swoim charakterem do odpowiedzialności karnej, która opiera się przede wszystkim na indywidualizacji tejże odpowiedzialności. W sytuacji w której ustawodawca wprost określa karę pieniężną, która ma być wymierzona sprawcy deliktu administracyjnego, uwzględnienie szczególnych okoliczności danego czynu przez Sąd Powszechny nie jest możliwe, albowiem to ustawodawca, za Sąd, decyduje jaka kara jest uzasadniona. Jest to jednak trudne do pogodzenia z normami wynikającymi z art. 10 w zw. z art. 175 ust 1 Konstytucji RP. Powyższe ma jeszcze większe znaczenie jeśli zważyć, że art. 56 ust. 6a PE bardzo wąsko określa granice w których możliwe jest odstępianie od wymierzenia kary. Zgodnie mianowicie z tym przepisem organy

mogą odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Zastosowanie powyższego przepisu w praktyce nie jest częste z uwagi na określone w nim ściśle warunki odstąpienia od wymierzenia kary.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego tak określona odpowiedzialność z art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE może również naruszać art. 20 i 22 Konstytucji RP. Zgodnie bowiem z art. 20 Konstytucji RP społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w myśl art. 22 Konstytucji RP ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Tymczasem możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności za delikt administracyjnych o znamionach określonych w art. 56 ust. 2h pkt 1 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE z możliwością wymierzenia sprawcy kary tylko w jednej skonkretyzowanej wysokości, niezależnie od okoliczności danego czynu może naruszać określoną w powyższych przepisach konstrukcję społecznej gospodarki rynkowej.

Poza tym unormowana w art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE odpowiedzialność administracyjna może również naruszać art. 45 ust. 1 w związku z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, a więc mówiąc ogólnie prawo do sądu. Zgodnie bowiem z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, przy czym w myśl art. 178 ust. 1 Konstytucji RP sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. W sytuacji w której przepisy rangi ustawowej jednoznacznie określają wysokość kary administracyjnej, która ma być wymierzona podmiotowi ponoszącemu tą odpowiedzialność, w połączeniu z bardzo ograniczoną możliwością odstąpienia od wymierzenia kary, trudno zdaniem Sądu Apelacyjnego mówić o rzeczywistej realizacji prawa podmiotu przywożonego do sądu, którego potwierdzeniem jest zresztą przytoczony już art. 479⁴⁶ pkt 1 k.p.c. W tym przypadku bowiem o wysokości kary decyduje ustawodawca, co następnie znajduje odzwierciedlenie w decyzji Prezesa URE. Sąd , a za nim również Sąd Apelacyjny, może jedynie skontrolować czy rzeczywiście doszło do popełnienia deliktu administracyjnego. Niemniej w sytuacji takiej jak w niniejszym postępowaniu, w której podmiot przywożący potwierdza, że nie złożył sprawozdania o którymś mowa w art. 43d ust. 1 PE, a jedynie przytacza okoliczności, które w jego ocenie przemawiają za niewymierzeniem mu kary, albo wymierzeniem w niższej

wysokości rzeczywista realizacja konstytucyjnego prawa do sądu jest z góry skazana na niepowodzenie. W takim przypadku miarą sprawiedliwości jednostkowych decyzji sędziowskich byłaby adekwatność sankcji administracyjnej, przewidzianej abstrakcyjnie przez ustawodawcę dla wszystkich zaszłości, które jeszcze się nie zdarzyły, a nie indywidualne okoliczności wymiaru kary. W ocenie Sądu pytającego byłoby to sprzeczne z prawem każdego człowieka do sprawiedliwego osądzenia jego sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), którego jedną z gwarancji jest zasada niezawisłości sędziowskiej (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP), w takich uwarunkowaniach wyłączona z orzekania o karze.

Poza tym skoro art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE jednoznacznie określają wysokość kary za delikt administracyjny to uniemożliwiają wymierzenia kary proporcjonalnej do czynu sprawcy, a tym samym mogą naruszać wynikającą z art. 2 Konstytucji RP zasadę demokratycznego państwa prawnego. Szeroko na temat zasady proporcjonalności administracyjnych kar pieniężnych wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 15 października 2013 r., P 26/11, OTK-A 2013/7, poz. 99, pkt 5.3.1–5.3.2, stwierdzając, że za niezgodny z art. 2 Konstytucji może być uznany przepis regulujący przesłanki i wymiar sankcji administracyjnej, jeśli stanowi ona dolegliwość nieproporcjonalną ze względu na cel jej wprowadzenia. Ponadto skoro zasada proporcjonalności wyznacza granice stopnia surowości kar przewidzianych za czyny zabronione przez ustawę, ustawodawca nie może nakładać kar, które nie są konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnych uzasadniających ingerencję represyjną lub prawnokarną. Nie można także nakładać kar, jeżeli ich efekty nie pozostają w odpowiedniej proporcji do ciężarów nakładanych na jednostkę. Ustawodawca nie może stosować sankcji oczywiście nieadekwatnych lub nieracjonalnych albo niewspółmiernie dolegliwych. Również automatyzm dolegliwej sankcji może naruszać zasadę proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji RP, nakazującą władzy publicznej na jej miarkowanie w danych okolicznościach. W orzeczeniu tym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 79c ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 i Nr 203, poz. 1351, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 117, poz. 678, Nr 138, poz. 809, Nr 152, poz. 897 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2012 r. poz. 951 i 1513), w brzmieniu obowiązującym od 12 marca 2010 r. do 19 lipca 2011 r., przez to, że przewiduje niepodlegającą miarkowaniu karę pieniężną w wysokości 10.000 zł za nieterminowe przekazanie zbiorczego zestawienia danych o odpadach, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w kontekście przepisów regulujących wysokość kary pieniężnej za czyn wypełniający znamiona z art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE. Podobny pogląd Trybunał Konstytucyjny

wyraził również w wyroku z dnia 20 grudnia 2022 r., SK 66/21, stwierdzając że art. 9xb pkt 2, art. 9zc ust. 1 oraz art. 9zf ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519), w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r. do 8 sierpnia 2022 r., w zakresie, w jakim przewidują obowiązek nałożenia przez właściwy organ samorządu terytorialnego administracyjnej kary pieniężnej za przekazanie po terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 9o powołanej ustawy, w sztywno określonej wysokości, bez względu na okoliczności tego czynu, są niezgodne z art. 20, art. 22, art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie, z dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika, że nie sama represyjność, ale dopiero nadmierna represyjność administracyjnej kary pieniężnej w stosunku do okoliczności stosowania przepisu sankcjonującego może przemawiać za jej niekonstytucyjnością. Zdaniem Sądu Apelacyjnego powyższy warunek uznania niekonstytucyjności przepisu zachodzi również w niniejszej sprawie. Za naruszeniem bowiem przez art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE zasady demokratycznego państwa prawnego przemawia związana z nieproporcjonalnością kary nadmierna jej dolegliwość, która wynika tu ze szczególnej kumulacji kilku elementów sankcji: bezwzględnej wysokości kary pieniężnej w stosunku do czynu, automatyzmu jej wymierzania oraz braku występowania w praktyce możliwości miarkowania jej wysokości. Powyższe zresztą bardzo dobrze jest widoczne w okolicznościach niniejszej sprawy. Ani Sąd Okręgowy, ani aktualnie Sąd Apelacyjny w wymiarze kary nie mogą uwzględnić okoliczności czynów, o ile nie pozwalają one na odstępnie od wymierzenia kary. Tymczasem kara pieniężna wymierzana przez Prezesa URE spełnia cele represyjne za niezastosowanie się do bezwzględnie obowiązujących wymagań, a ponadto prewencyjnie zmierza do wymuszenia na ukaranych przedsiębiorcach przestrzegania tych imperatywnych reguł w przyszłości. Generalnie kary pieniężne pełnią funkcję odstraszącą i prewencyjną, a ryzyko ich nałożenia ma zniechęcać do naruszania obowiązków wynikających z ustawy lub decyzji regulatora. Cele te nie mogą być zrealizowane w sytuacji w której przepisy prawa bezwzględnie określają wysokość kary jaka może być wymierzona wytwórcy wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji.

W związku z powyższymi wątpliwościami co do zgodności z Konstytucją RP powołanego przepisu Sąd Apelacyjny postanowił o przedstawieniu Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego. Podstawę prawną wystąpienia przez Sąd Apelacyjny z tym pytaniem prawnym stanowi art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi

lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem, a także art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j. Dz.U. 2019, poz. 2393). Dopuszczalność merytorycznego rozpoznania pytania prawnego przez Trybunał Konstytucyjny uzależniona jest od spełnienia przesłanek określonych w art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Zgodnie z tym ostatnim przepisem pytanie prawne zawiera: 1) wskazanie sądu, przed którym toczy się postępowanie w sprawie, oraz oznaczenie sprawy; 2) wskazanie organu, który wydał kwestionowany akt normatywny; 3) określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części; 4) sformułowanie zarzutu niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą kwestionowanego aktu normatywnego oraz jego uzasadnienie, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 5) wyjaśnienie, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało przedstawione. W niniejszym postępowaniu pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego jest przedstawiane przez Sąd Apelacyjny w Warszawie. Pytanie prawne dotyczy zgodności z Konstytucją RP art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b PE. Z kolei pojęcie „wpływu na rozstrzygnięcie sprawy”, zgodnie z przyjętym przez doktrynę i orzecznictwo sposobem rozumienia, oznacza, że „zależność między sprawą toczącą się przed sądem a pytaniem prawnym powinna polegać na tym, że rozstrzygnięcie sądu pytającego będzie inne w sytuacji orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjnego o niekonstytucyjności przepisu, którego pytanie dotyczy, a inne w sytuacji orzeczenia o konstytucyjności takiego przepisu” (J. Trzcíński, M. Wiácek, uwagi do art. 193 Konstytucji, [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. 5, red. L. Garlicki, Warszawa 2007, s. 11). Nie może być wątpliwości, że w niniejszym przypadku związek taki zachodzi. Ewentualne stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności powołanych przepisów będzie miało znaczenie dla oceny zarzutów podnoszonych w apelacji, a ostatecznie będzie mieć znaczenie dla oceny zasadności apelacji wniesionej w niniejszej sprawie.

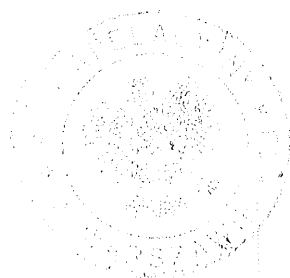
Z powyższych względów na podstawie art. 193 Konstytucji RP Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowił przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2022, poz. 1385 t.j.), w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek

nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za złożenie po terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust.1 powołanej ustawy, w sztywno określonej wysokości, jest zgodny z art. 2, art. 10 ust. 1, 2 w związku z art. 175 ust. 1, art. 20 w zw. z art. 22, art. 45 ust. 1 w związku z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?”.

Natomiast na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. Sąd Apelacyjny postanowił zawiesić postępowanie w sprawie do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał Konstytucyjny na pytanie prawne.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam

SEKRETARZ SĄDOWY
Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Katarzyna Kadzińska